

Arrendepriiser på jordbruksmark 2014

JO1003

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	4
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
B.2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3 Aktualitet	7
3.1 Frekvens	7
3.2 Framställningstid	7

3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet.....	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet.....	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Jordbrukets ekonomi

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Jordbruksverket
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036-15 59 33
Telefax: 036-34 01 96
E-post: fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statens Jordbruksverk
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING
Besöksadress: Vallgatan 8

Kontaktperson: Jimmie Enhäll
Telefon: 036-15 63 42
Telefax: 036-34 01 96
E-post: For-
namn.efternamn@jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Ej tillämpligt.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Denna statistik faller inte under någon EU-reglering. Medlemsländerna beräknar och översänder siffror inom området ”Agricultural Land Prices and Rents” till Eurostat enligt informella överenskommelser.

A.10 Syfte och historik

I samband med EU-medlemskapet önskade Eurostat statistik avseende bland annat marknadspriser på jordbruksmark. Sådan statistik togs tidigare inte fram i Sverige på regelbunden basis. Denna statistik används av Eurostat för att belysa prisutvecklingen i de olika medlemsländerna. DG Agri använder det för att analysera effekterna av olika politiska beslut, t.ex. förändringar i stöden, men även för andra ekonomiska analyser.

A.11 Statistikanvändning

Av Eurostat: Se ovan.

Departement, studenter och forskare, advokater med flera använder statistiken för vissa ekonomiska kalkyler, forskning och utredningar, som underlag i samband med bedömningar om utvecklingen inom det svenska jordbruket etc. Vidare används statistiken av markägare och blivande arrendatorer vid nytecknande av avtal.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistik över arrendepriiser publiceras vartannat år. Denna gång avses åren 2013 och 2014. Det är en urvalsundersökning där vi går ut till ett urval om 1 800 lantbruksföretag som arrenderar mark enligt lantbruksregistret. Dessa får svara på en enkät där frågor ställs om antal arrenden samt storlek på arealer och avgift

för de 8 största arrendena. För dessa 8 efterfrågas också huruvida arrendena är marknadsmässiga och även om det ingår något mer än mark som påverkar arrendeavgiftens storlek t.ex. stödrätter, maskiner, byggnader etc. Enkäten skickades ut i november 2014.

A.13 Internationell rapportering

Deadline för att rapportera arrendepriserna till Eurostat ligger 270 dagar efter referensårets utgång. Arrendepriser översänds av Sverige vartannat år i februari till Eurostat och då för två år på en gång. Detta medför att vi är sena med det första av de två åren när vi översänder siffrorna.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Då svarsfrekvensen är relativt låg kan det komma att bli aktuellt att belägga denna undersökning med uppgiftslämnarskyldighet för att kunna ta fram tillförlitlig statistik. Eurostat har också påtalat att en sådan utveckling kan bli aktuell på EU-nivå. Detta då fler och fler medlemsländer har svårt att få ekonomiska resurser för att ta fram denna statistik då den inte är förordningsstyrd.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistiken avseende arrendepriser baseras på en urvalsundersökning bland de jordbruksföretag som ingår i vårt lantbruksregister avseende år 2013 och som i strukturundersökningen 2013 uppgav att de arrenderar mark. Strukturundersökningen genomförs ungefär vart tredje år. Priser för 2013 och 2014 undersöks i denna undersökning.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

- Genomsnittliga arrendepriser per hektar för arrenderad areal.
- Genomsnittligt antal arrenden per arrendator
- Andel gratisarrenden
- Andel skriftliga resp. muntliga arrendeavtal

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av

- all arrenderad jordbruksmark i Sverige.

1.1.2 Variabler

- Årets arrendepris på jordbruksmark inklusive gratisarrenden.
- Årets arrendepris på jordbruksmark exklusive gratisarrenden.
- Årets arrendepris på åkermark inklusive gratisarrenden.
- Årets arrendepris på betesmark inklusive gratisarrenden (bara på riksnivå)

1.1.3 Statistiska mått

- Vägda aritmetiska medelvärden.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Uppgifter redovisas för

- Riket totalt
- Produktionsområden
- NUTS 2 (med viss modifiering, se nedan)

Vi har i NUTS2 valt att slå ihop region Stockholm med Östra Mellansverige samt lägga ihop Nedre och Övre Norrland och kalla det Norra Sverige. Det beror på att vi i denna urvalsundersökning får in för litet antal svar för att göra tillförlitliga beräkningar för regionerna Stockholm, Nedre Norrland och Övre Norrland.

1.1.5 Referenstider

Kalenderår

1.2. Fullständighet

-

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den viktigaste osäkerhetskällan är det statistiska urvalsfelet.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhet från sannolikhetsurval samt under- och övertäckning. Det finns även en risk att arrendeavtal där avgiften har angetts per hektar istället för total arrendeavgift, som efterfrågas, passerar de olika kontroller som görs. Likväl kan det gälla arrenden där man råkat skriva i t.ex. en nolla för mycket på arrendeavgiften.

2.2.1 Urval

Stratifierade sannolikhetsurval dras bland de jordbruksföretag som år 2013 arrenderade mark enligt strukturundersökningen och ingick i 2013 års lantbruksregister. Populationen har inför urvalsdragningen stratifierats efter storlek på företagens totala arrenderade jordbruksmarksareal samt efter en regional indelning. Fyra storleksklasser och åtta regioner (s.k. produktionsområden) har använts. Totalt har alltså 32 strata skapats. Urvalsstorleken i vart och ett av dessa stratum har bestämts med s.k. optimal allokering (Neyman) med avseende på arrenderad jordbruksmarksareal. Urvalstorlek 1 800.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen för arrendeprisundersökningen 2013–2014 omfattar 27 219 jordbruksföretag som fanns i lantbruksregistret avseende år 2013 och som arrenderade åkermark eller betesmark enligt strukturundersökningen 2013.

Undertäckning finns i den bemärkelsen att företagen kan ha börjat arrendera mark under 2013 och 2014 efter strukturundersökningens referensdatum. Övertäckning i den bemärkelsen att uppgifter för de som arrenderar mark kommer från strukturundersökningen som genomfördes år 2013 och en del har slutat arrendera mark sen dess. I denna undersökning var det 4 % (49 st) av de inkomna svaren där uppgiftslämnare uppgav att de inte arrenderar längre eller har upphört med sitt jordbruk.

2.2.3 Mätning

Uppgiftslämnarfel kan förekomma. Vid påkomna tveksamheter kontaktas uppgiftslämnaren för verifiering av uppgifterna.

2.2.4 Svartsbortfall

Undersökningens svarsfrekvens var 69 % vilket motsvarar 1 233 st inkomna svar. Det vill säga svartsbortfallet var 31 %. Av de inkomna svaren var det ca 12 % (147 st) som uppgav att de inte ville delta i undersökningen, vilket är en mindre andel än föregående arrendeprisundersökning. Beräkningsunderlaget blev därmed ändå i nivå med föregående undersökning som initialt hade en högre svarsfrekvens.

Inför undersökningen avseende år 2011–2012 effektiviserades stratifieringen till att genomföras med regionsindelningen produktionsområden jämfört med tidigare år då vi använt EU-indelningen NUTS2. Detta för att priserna harmoniserar bättre inom produktionsområdena. Detta har vägt upp det ökade bortfallet så skattningarnas osäkerhet ligger ändå i nivå med undersökningarna gjorda tidigare år.

2.2.5 Bearbetning

Uppgiftslämnaren kan lämna uppgifter via internet eller skicka in enkäten med post. De, via post, inskickade enkäterna skannas och verifieras var och en innan de kommer in i databasen. De icke-svarande respondenterna som vi ringer upp i slutskedet för att höja svarsfrekvensen får sina svar nedskrivna på en tom enkät av oss. Dessa scannas också. Vi skapade till årets undersökning några rutor på enkäten där vi (Jordbruksverket) kunde göra noteringar på inkomna/självifyllda enkäter. Dessa rutor användes sedan för att koda enkäten för bättre och snabbare hantering samt spårbarhet. T.ex. de vi ringde till kodades på ett sätt, de som ringde in sina uppgifter kodades på ett annat sätt, de som uppgett viktigt information under ”Övriga upplysningar”, de som vägrar osv.

Det sker både manuella och maskinella kontroller på inkomna uppgifter för att hitta outliers och andra konstigheter. Kontroller görs på bland annat låga/höga kronor per hektar, högt antal arrendeavtal, fyllt i totalt arrenderad areal i antal arrendeavtal, konstiga differenser mellan avgifterna/antal arrenden de båda åren, stora differenser mellan uppgiven arrenderad areal och den information vi har i

lantbruksregistret från FSS2013 vad gäller detta etc.

2.2.6 Modellantaganden

Alla priser viktas med hjälp av arrenderade arealer enligt senaste strukturundersökning.

När vi viktat priserna som avser arrendepriiser exklusive gratisarrenden måste vi på något sätt skatta andelen arealer som arrenderas som gratisarrenden och exkludera dessa. Vi skattar denna andel, per region, genom att ta den totala arealen med avgift som uppges i alla arrenden i regionen och dividerar med total areal inklusive gratisarrenden som uppgetts för regionen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Medelfel redovisas för genomsnittligt arrendepriis inklusive gratisarrenden per NUTS2- och produktionsområden för jordbruksmark respektive åkermark.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Publicering sker vartannat år för arrendepriiser.

3.2 Framställningstid

Ca 6 månader.

3.3 Punktlighet

-

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Jämförbarheten mellan år anges vid redovisningen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Denna statistik är inte helt jämförbar med motsvarande statistik för andra EU-länder eftersom olika definitioner och metoder används i de olika länderna.

Olika valutakurser bidrar till svårigheter vid jämförbarhet både inom och emellan länder om man titta på statistik från Eurostats databas.

En ny gemensam metodologi för att ta fram mark- och arrendepriiser har dock tagits fram av medlemsländerna ihop med Eurostat för att få en bättre harmonisering av denna prisstatistik mellan länderna och därmed ökad användning. En skillnad i hur vi på nationell nivå tar fram arrendepriiserna jämfört med Eurostats metodologi är att priserna till EU ska bygga helt och hållet på de arrenden där inget annat än marken ingår i arrendeavgiften. Det vill säga att eventuella stödrätter, byggnader, maskiner etc. ska vara exkluderade ur det genomsnittliga pris vi skickar till EU. Priser enligt denna nya metodologi ska levereras till Eurostat med början avseende 2010 års mark och arrendepriiser. Sverige har redan sen tidigare försökt rensa dessa översända priser till EU från arrenden där byggnader ingått och nu utökat det till att även exkludera arrenden där stödrätter,

maskiner etc. ingår. Därav skiljer sig det pris som finns i Eurostats databas med de vi publicerar nationellt.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

- Statistiken presenteras i Statistiska meddelandet, JO 39 SM 1501, på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under Statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Uppgifterna finns även tillgängliga i Jordbruksverkets statistikdatabas.

- Eurostat publicerar statistik för medlemsländerna i sin meddelandeserie "Statistic in Focus" och i publikationerna "Agricultural statistics – Quarterly bulletin". Priserna finns även i Eurostats databas.

5.2 Presentation

Beskrivning av undersökningsmetod samt redovisning av resultat i text, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

- Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen. Samt finns även en s.k. *Fördjupad dokumentation av statistiken* för tillräcklig kvalitet. Den finns publicerad på Jordbruksverkets webbplats under "Mer information" där publikationen ligger på statistiksidorna.

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Jimmie Enhäll på Jordbruksverket, telefon 036-15 63 42 eller via e-post till statistik@jordbruksverket.se.